
ÉNEK-ZENE

1-4. évfolyam

Érvényes 2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben

1-2. évfolyam

Az alapozás időszakát az első félévben sok játék és önfeledt éneklés jellemezze, mely megelőzi az ismeretek tanítását. A zenei elemek tudatosítása a második félévben kezdődik. Tanulják meg a gyermekjáték-dalokat és játsszanak a tanteremben, az udvaron, a folyosón – ahol csak hely és alkalom

adódik rá. Alapvető fontosságú az egyenletes lüktetés érzetének kialakítása, és folyamatos gondozása. Ugyancsak folyamatos feladat az osztály hangzásának fejlesztése, egységessé tétele, és a tiszta intonáció kialakítása. A zenei írás-olvasás elsajátíttatása fokozatosan és folyamatosan történjen. A tanulók a megismert zeneműveket, átélt élményeiket szavakkal, rajzzal, tánccal és szabad mozgás improvizációval fejezzék ki.

A magyar zenepedagógiai hagyományoknak megfelelően a fejlesztés alapja a pedagógus és a tanulók közös alkotó munkája.

Az 1–2. évfolyamon az ének-zene tantárgy alapóraszámja: 136 óra.

A témakörök áttekintő táblázata: 1.évfolyam

Témakör neve	Javasolt óraszám
Zeneművek/Énekes anyag	70
Zeneművek/Zenehallgatás	27
Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	13
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	13
Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	13
Összes óraszám:	136

Ének-zene 1. osztály

Témakör: Zeneművek/Énekes anyag		Óraszám: 35
Fejlesztési feladatok és ismeretek: - Magyar gyermekdalok és népdalok hallás utáni megtanulása és éneklése - A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával, mint egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció, szolmizációs kézjéről való éneklés. - Az előadói készség fejlesztése tevékenységeken keresztül - A befogadói készség fejlesztése hallás utáni daltanítás kapcsán - A gyermeki világ felfedezése a tanult dalokban - Évfolyamonként legalább 35 magyar gyermekdal és népdal hallás utáni ismerete - A tanult dalokhoz kapcsolódó játékok elsajátítása - Egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció - A kézjel, mint jelrendszer ismerete - Szolmizációs kézjéről való éneklés	Tanulási eredmények: - emlékezetből énekel legalább 20 gyermekdalt; - jó testtartással, helyes légzéssel, megfelelő tempóban, artikulálva énekel c' – d'' hangterjedelemben; - elsajátítja a jól intonált, kifejező éneklés alapjait; - alkotóként vesz részt gyermekjátékdalok előadásában; - a gyermek a dalokban felfedezi önmagát, s így azonosulni tud velük; - aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein.	Kapcsolódási pontok:

Evangelikus egyházi ének tartalom bővítése (a törvényben előírt heti két óra tíz százaléka) – A koráléneklési készség folyamatos fejlesztése, a szép és kifejező éneklés formálása. – Az evangélikus énekkincs használatának bővítése. – Az adott ének karakterének, mondanivalójának megfelelő éneklés képességének kialakítása. – A korálok metrumára, ritmikájára és dallamára vonatkozó megfigyelések megfogalmazása. – Az evangélikus énekekkel kapcsolatos legfontosabb fogalmak, nevek, jelenségek megismertetése.	Az alábbi Evangélikus Énekeskönyvi énekek készségi szintű ismerete 280 Itt az Isten köztünk* 71 Urunk, hála, hogy te táplálsz 336 Adjunk hálát az Úrnak 158 Krisztus Urunknak áldott születésén* 283 Urunk, ím, megjelentünk* 222 Krisztus, virágunk* 101 Zengd, lelkem, ez új reggelt* A csillaggal* jelölt énekek a felsőbb évfolyamokban is előkerülnek.	

Javasolt tevékenységek:

Gyermekdalok, gyermekjátékdalok, mindennapi élethelyzeteket, életképeket kifejező dalok

Aki nem lép egyszerre; Budabuda bácsi; Bújj, bújj itt megyek; Bújj, bújj medve; Bújj, bújj zöld ág; Egyenlőre, két kettőre; Egyél libám; Erdő mellett nem jó lakni; Ess, eső, ess; Ég a gyertya, ég; Éliás, Tóbiás; Én kis kertem kerteltem; Fecskét látok; Fehér liliomszál; Gyertek haza ludaim; Gyertek lányok játszani, játszani; Gyertek lányok ligetre; Gyerünk, menjünk vendégségbe; Hej, a sályi piacon; Hess el, sas!; Hinta, palinta; Hód, hód, fényes lánc; Kering az orsó; Kicsi vagyok én; Körtéfa; Megy a kocsi; Nyisd ki Isten kikapudat; Rece, rece pogácsa; Sírjunk, ríjunk; Szegény legény; Szólj síp, szólj; Ti csak esztek, isztok; Túrót ettem; Tücsök koma gyere ki; Zíbor, zábor; Zsipp-zsupp

Dalok alkalmakra, jeles napokra

Szent Gergely doktornak; Téliapó itt van (Gyermekdal – Donászy M.); Kirje, kirje; Járdányi Pál – Szőnyi Zoltán: Brumm, brumm, Brúnó; Sárdó, gyűj el; Esik eső karikára; Balázs Á. – Nadas Katalin: Fűzzünk, fűzzünk; Már megjöttünk estére (vers:Károlyi Amy); Hová mégy te kis nyulacska?

Mondókák, kiszámolók

Egy – megérett a meggy; Névcúfolók – pl. Balázs, csípjen meg a darázs; Hüvelykujjam almafa; Lementem a pincébe; Gyerekek, gyerekek, szeretik a perecet

Kulcsfogalmak/ fogalmak: Népdal; gyermekjátékdal; körjáték; néptánc; hangszerkíséret; szolmizáció; kézjel

Ünnepkörök: advent, karácsony, böjt, húsvét, pünkösd, reformáció ünnepe, az egyházi esztendő vége

A karácsonyi evangélium – Krisztus születése

A passió – Krisztus szenvedéstörténete

A húsvéti történet – Krisztus feltámadása

A pünkösd történet – a Szentlélek eljövetele

Az istentisztelet fő részei: előkészület (gyónás), bevezetés, igei rész, szentségi rész, lezárás

Gyülekezeti ének (korál)

Zsoltár – énekeskönyv a Bibliában

Orgona

Reformáció

Luther Márton

Témakör:

Zeneművek/Zenehallgatás

Óraszám: 14 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- Az énekes anyaghoz kapcsolódó és az életkornak megfelelő, különböző stílusú, korú és műfajú zenék hallgatása;
- Cselekményes zenékben az egyes szereplők zenei ábrázolásának megfigyelése;

Tanulási eredmények:

- a hallgatott zenét adott szempontok alapján megfigyeli, és ezekről tanári kérdések segítségével szóban beszámol;
- a zenei aktivitáson keresztül megtapasztalja a zenei befogadás örömet;

Kapcsolódási pontok:

– Hangutánzások, hangszínek, ellentétek megfigyelése a hallgatott zenékben; – A zene keltette érzések kifejezése szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval; – Befogadói készség: ráhangolódás a hallgatott zeneművekre; – Emberi hangfajták (gyermek, női, férfihang) megfigyelése a tanult zenei anyagban; – A hangszerek hangszínének megfigyelése a tanult zenei anyagban; – A szóló és kórus, szólóhangszer és zenekar megkülönböztetése, megnevezése a tanult zenei anyagban.	– felismeri a zongora hangját; – felismeri és megkülönbözteti a gyermekkar és a vegyeskar hangzását; – meg tudja különböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól; – képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik; – képes az érzelmi azonosulásra; – egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni; – képes megérteni az zenék üzenetét;	

Javasolt tevékenységek:

Kodály Zoltán: Gergely-járás, részlet a gyermekkarból; Nyulacska – gyermekkar; Katalinka – gyermekkar; Bartók Béla: Gyermekeknek I./3. Szegény legény; I./12. Lánc, lánc, eszterlánc; Bartók Béla: Mikrokozmosz – részletek; 44 hegedűduó – I. füzet – Párnástánc (Elvesztettem zsebkendőmet); Bárdos Lajos: Karácsonyi bölcsődal – vegyeskar; Adriano Banchieri: Állatok rögtönzött ellenpontja; Leopold Mozart: Gyermekszimfónia – részlet; W.A. Mozart: Esz-dúr kürtverseny III. tétel – részlet; Saint-Saëns: Az állatok farsangja – részletek; Csajkovszkij: Diótörő - Játék katonák indulója; Szőnyi Erzsébet: 21 énekes játék – Sípkészítő (Szólj síp); Névcsőfolók- „Ádám kutya ül a hátán”

Kulcsfogalmak/ fogalmak: énekhang; gyermekkar; vegyeskar; zongoramű; kíséret; népdalfeldolgozás; zenekar; duó

Témakör: Zenei ismeretek/ Ritmikai fejlesztés		Óraszám: 6 óra
Fejlesztési feladatok és ismeretek:	Tanulási eredmények:	Kapcsolódási pontok:
– Egyenletes mérő hangoztatása éneklés és esetenként zenehallgatás közben – Zenei hangsúly érzékeltetése és reprodukciója – Alapritmusok gyakorlása 2/4-es ütemben mozgással, testhangszerrel (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), a tanuló által készített hangkeltő eszközökkel, és ritmusnevekkel csoportosan és párban: ● a zenei hangsúly érzékeltetésével, ● mondókák, gyermekversek ritmusának hangoztatásával, ● felelgetős ritmusjátékokkal, ● ritmussorok rögtönzésével pl. egy szó vagy érzelem kifejezésére – Ritmuskánon és osztinató gyakorlása egyszerű formában; – Alkotói készség: Rögtönzés dallammal, ritmussal, ritmussorok alkotása változatos hangszínek használatával, testhangszer és különböző hangkeltő eszközök és ritmushangszerek segítségével.	– érzékeli és hangoztatja az egyenletes mérőt a tanult dalokban, zenei szemelvényekben – érzékeli az ütemhangsúlyt; – tapsolja a dalok, mondókák ritmusát; – felismeri és hangoztatja a negyed, nyolcadpár, fél értékű ritmusokat, a negyed és a fél értékű szünetet, tájékozódik a 2/4-es ütemben, felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlőjelet; – mondókákat alkot, ritmusokat rögtönöz.	

– Egyszerű ritmushangszerek (pl. dobok, húrok, csörgők stb.) és hangkeltő eszközök készítése; Játékkal oldott zenei tevékenységek alkalmazása – Egyenletes lüktetés, mérő – Negyed, nyolcadpár, fél értékű kotta, a negyed és fél értékű szünet – 2/4-es ütem – Ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal-vonalköz, pótvonal, ütemvonal, kezdőhang – záróhang – Ritmikai kétszólamúság – osztinató, ritmuskánon		

Javasolt tevékenységek:

Kulcsfogalmak/ fogalmak: Mérő; ritmus; szünet; ütem; ütemvonal; záróvonal; ismétlőjel, ütemmutató; ritmushangszer; rögtönzés; ötvonalas rendszer; vonal-vonalköz; pótvonal; kezdőhang - záróhang; gyors; lassú; osztinató, ritmuskánon

Témakör: Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés		Óraszám: 7 óra
Fejlesztési feladatok és ismeretek: – A hangerő, hangszín, hangmagasság változásainak megfigyelése és megnevezése a környező világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben;	Tanulási eredmények: – megismeri, éneкли és alkalmazza a pentaton hangkészlet hangjait; – a dalokat tanári segítséggel szolmizálva éneкли, kézjelekkel	Kapcsolódási pontok:

- Magas és mély hangok megfigyelése a tanult dalokban; - Hangszínek és ellentétes dinamikai szintek gyakorlása hangutánzással, felelgetős játékokkal; - Belső hallás fejlesztése dallambújtatással; - A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése; - Kánon éneklése, gyakorlása egyszerű formában; - Alkotói készség: Rövid dallamsorok rögtönzése pl. saját névre; - A testhangszerek (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), és a tanuló által készített hangkeltő eszközök hangszínének megfigyelése és azok improvizatív használata egy szó vagy érzelem kifejezésére; - A pentaton hangkészlet hangjainak ismerete kiegészülve az alsó „lá”-val; - A pentaton hangkészlet kézjeleinek ismerete és kézjelről történő éneklése; - kánon éneklésmódjának elsajátítása.	mutatja; - a fenti hangkészletben különböző gyakorlási formákban használja, belső hallása fejlődik; - megtapasztalja a relatív szolmizáció lényegét; - a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor tudja változtatni hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően; - különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket hallás után megfigyel és reprodukál.	
Javasolt tevékenységek:		
Kulcsfogalmak/ fogalmak: halk, hangos, hangmagasság, hangszín, hangerő, dallam, dallamsor, kánon		

**Témakör: Zenei ismeretek/
Zenei írás, olvasás**

Óraszám: 6 óra

**Fejlesztési feladatok
és ismeretek:**

- A hallás után tanult dalok kottából való azonosításának előkészítése különböző eszközökkel (pl. a dallamvonal lerajzolásával, mozgással stb.);
- A hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon;
- A kottakép alapvető funkcionális elemeinek felismerése: ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal – vonalköz, pótvonat, ütemvonal, kezdőhang-záróhang stb.;
- A figyelem, az összpontosítás fejlesztése egyszerű zenei írás – olvasási feladatok segítségével;
- A finommotorikus mozgások gyakorlása egyszerű zenei írás feladatok segítségével;
- Negyed, nyolcadpár, fél értékű kotta, a negyed és fél értékű szünet grafikai képe és írása
- Ütemvonal és záróvonal grafikai képe és írása;
- A lá - szó - mi - ré-dó- alsó lá szolmizációs hangok leírása fokozatos bevezetéssel, különböző hangmagasságokban.

**Tanulási
eredmények:**

- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel;
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal;
- képes egyszerű kottában tájékozódni;
- megtapasztalja a relatív szolmizáció jellemzőit, illetve előnyeit.

**Kapcsolódási
pontok:**

Javasolt tevékenységek:		
Kulcsfogalmak/ fogalmak: Hangjegy		

Ének-zene 2. osztály		
Témakör: Zeneművek/Énekes anyag		Óraszám: 35
Fejlesztési feladatok és ismeretek:	Tanulási eredmények:	Kapcsolódási pontok:
- Magyar gyermekdalok és népdalok hallás utáni megtanulása és éneklése - A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával, mint egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció, szolmizációs kézjelről való éneklés. - Az előadói készség fejlesztése tevékenységeken keresztül - A befogadói készség fejlesztése hallás utáni daltanítás kapcsán - A gyermeki világ felfedezése a tanult dalokban - Évfolyamonként legalább 35 magyar gyermekdal és népdal hallás utáni ismerete - A tanult dalokhoz kapcsolódó játékok elsajátítása	- emlékezetből énekel legalább 20 gyermekdalt; - jó testtartással, helyes légzéssel, megfelelő tempóban, artikulálva énekel c' – d'' hangterjedelemben; - elsajátítja a jól intonált, kifejező éneklés alapjait; - alkotóként vesz részt gyermekjátékdalok előadásában; - a gyermek a dalokban felfedezi önmagát, s így azonosulni tud velük; - aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein.	

– Egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció – A kézjel, mint jelrendszer ismerete – Szolmizációs kézjeltől való éneklés		
Evangelikus egyházi ének tartalom bővítése (a törvényben előírt heti két óra tíz százaléka) – A koráléneklési készség folyamatos fejlesztése, a szép és kifejező éneklés formálása. – Az evangélikus énekkincs használatának bővítése. – Az adott ének karakterének, mondanivalójának megfelelő éneklés képességének kialakítása. – A korálok metrumára, ritmikájára és dallamára vonatkozó megfigyelések megfogalmazása. – Az evangélikus énekekkel kapcsolatos legfontosabb fogalmak, nevek, jelenségek megismertetése.	Az alábbi Evangelikus Énekeskönyvi énekek készségszintű ismerete 57 Áldjad, én lelkem, a dicsőség örök királyát* 255 Tarts meg, Urunk, szent igédben* 151 Hadd zengjen énekszó* 293 Örök Isten, áldj meg minket 189 Királyi zászló jár elől* 235 A pünkösdsnek jeles napján* A csillaggal* jelölt énekek a felsőbb évfolyamokban is előkerülnek.	

Javasolt tevékenységek:

Gyermekdalok, gyermekjátékdalok, mindennapi élethelyzetek, életképek

A gúnárom elveszett; A part alatt; Csillagoknak teremtője; Csömödéri; Egy kis malac; Egyszer egy királyfi; Elvesztettem zsebkendőmet; Ess, eső, ess; Este van már, nyolc óra; Harcsa van a vízbe'; Hatan vannak a mi ludaink; Három éjjel, Hej, tulipán; Hej, vára vára; Hess, légy, ne szállj rám; Hol jártál, báránycám?; Hopp, Juliska; Hová még?; Isten éltesse, Péter, Pál!; Járom az új várnak;

Kapitány úr megizente; Keresd meg a tút; Két krajcárom; Kis kece lányom; Kivirágzott a diófa; Kőketánc; Kodály – Weöres S.: Jön a kocsi; Láttál-e már valaha; Méz, méz, méz; Most viszik, most viszik; Nincs szebb állat, mint a lúd; Süssünk, süssünk valamit;

Szélről legeljetek; Széles az én kedvem ma; Ti csak esztek; Tivi - tovi tács; Tüzet viszek; Úszik a kácsa; Virágéknál ég a világ

Dalok alkalmakra, jeles napokra

Hull a pelyhes; Betlehembe, jer, pajtás!; A kis Jézus; Regöljünk, regöljünk; Ma van húsvét napja (Húsvétoló); Állj be, Berci katonának!; Még azt mondják nem illik; Járdányi Pál - Weöres Sándor: Tavaszköszöntő (Sándor napján); Járdányi Pál – Szőnyi Zoltán: Orgona ága; Serkenj fel, kegyes nép

Kulcsfogalmak/ fogalmak: Népdal; gyermekjátékdal; körjáték; néptánc; hangszerkíséret; szolmizáció; kézjel

Ünnepkörök: advent, karácsony, böjt, húsvét, pünkösd, reformáció ünnepe, az egyházi esztendő vége

A karácsonyi evangélium – Krisztus születése

A passió – Krisztus szenvedéstörténete

A húsvéti történet – Krisztus feltámadása

A pünkösd történet – a Szentlélek eljövetele

Az istentisztelet fő részei: előkészület (gyónás), bevezetés, igei rész, szentségi rész, lezárás

Gyülekezeti ének (korál)

Zsoltár – énekeskönyv a Bibliában

Orgona

Reformáció

Luther Márton

Témakör:

Zeneművek/Zenehallgatás

Óraszám: 13 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

– Az énekes anyaghoz kapcsolódó és az életkornak megfelelő, különböző stílusú, korú és

Tanulási eredmények:

– a hallgatott zenét adott szempontok alapján megfigyeli, és ezekről tanári kérdések

Kapcsolódási pontok:

műfajú zenék hallgatása; – Cselekményes zenékben az egyes szereplők zenei ábrázolásának megfigyelése; – Hangutánzások, hangszínek, ellentétek megfigyelése a hallgatott zenékben; – A zene keltette érzések kifejezése szóval, rajzzal, táncsal és/vagy szabad mozgás improvizációval; – Befogadói készség: ráhangolódás a hallgatott zeneművekre; – Emberi hangfajták (gyermek, női, férfihang) megfigyelése a tanult zenei anyagban; – A hangszerek hangszínének megfigyelése a tanult zenei anyagban; – A szóló és kórus, szólóhangszer és zenekar megkülönböztetése, megnevezése a tanult zenei anyagban.	segítségével szóban beszámol; – a zenei aktivitáson keresztül megtapasztalja a zenei befogadás örömét; – felismeri a zongora hangját; – felismeri és megkülönbözteti a gyermekkar és a vegyeskar hangzását; – meg tudja különböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól; – képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik; – képes az érzelmi azonosulásra; – egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni; – képes megérteni az zenék üzenetét;	

Javasolt tevékenységek:

Erkel Ferenc: Himnusz; Kodály: Méz, méz, méz – gyermekkar; Hajnövesztő – gyermekkar; Csillagoknak teremtője – duett; Nagyszalontai köszöntő – gyermekkar; Bartók Béla: Cipósütés – gyermekkar; Gyermekeknek I./1. Játszó gyermekek (Süssünk, süssünk valamit); I./4. Párnatánc (Elvesztettem zsebkendőmet); I./6. Balkéztanulmány (Hej, tulipán); I./7. Játékdal (Keresd meg a tüt); I./17. Körtánc (Kis kece lányom); II./23. Táncdal (Hopp, Juliska); II./27. Tréfa (A gúnárom elveszett); Bartók Béla: Mikrokozmosz – Mese a kis légyről; Antonio Scandelli: A tyúk; A. Vivaldi: Négy évszak – Tél II. tétel; W.A. Mozart: Német táncok – Utazás szánon; Saint-Saëns: Az állatok farsangja – részletek; Rimszkij–Korszakov: Dongó; Muszorgszkij: Egy kiállítás képei – Kiscsibék

tánca a tojánhéjban; Állatos dalok; Betlehemes /A kis Jézus aranyalma

Kulcsfogalmak/ fogalmak: énekhang; gyermekkar; vegyeskar; zongoramű; kíséret; népdalfeldolgozás; zenekar; duó

**Témakör: Zenei ismeretek/
Ritmikai fejlesztés**

Óraszám: 7 óra

**Fejlesztési feladatok
és ismeretek:**

- Egyenletes mérő hangoztatása éneklés és esetenként zenehallgatás közben
- Zenei hangsúly érzékeltetése és reprodukciója
- Alapritmusok gyakorlása 2/4-es ütemben mozgással, testhangszerrel (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), a tanuló által készített hangkeltő eszközökkel, és ritmusnevekkel csoportosan és párban:
  - a zenei hangsúly érzékeltetésével,
  - mondókák, gyermekversek ritmusának hangoztatásával,
  - felelgetős ritmusjátékokkal,
  - ritmussorok rögtönzésével pl. egy szó vagy érzelem kifejezésére
- Ritmuskánon és osztinató gyakorlása egyszerű formában;
- Alkotói készség: Rögtönzés dallammal,

**Tanulási
eredmények:**

- érzékeli és hangoztatja az egyenletes mérőt a tanult dalokban, zenei szemelvényekben
- érzékeli az ütemhangsúlyt;
- tapsolja a dalok, mondókák ritmusát;
- felismeri és hangoztatja a negyed, nyolcadpár, fél értékű ritmusokat, a negyed és a fél értékű szünetet, tájékozódik a 2/4-es ütemben, felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlőjelet;
- mondókákat alkot, ritmusokat rögtönöz.

**Kapcsolódási
pontok:**

ritmussal, ritmussorok alkotása változatos hangszínek használatával, testhangszer és különböző hangkeltő eszközök és ritmushangszerek segítségével. – Egyszerű ritmushangszerek (pl. dobok, húrok, csörgők stb.) és hangkeltő eszközök készítése; Játékkal oldott zenei tevékenységek alkalmazása – Egyenletes lüktetés, mérő – Negyed, nyolcadpár, fél értékű kotta, a negyed és fél értékű szünet – 2/4-es ütem – Ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal-vonalköz, pótvonal, ütemvonal, kezdőhang – záróhang – Ritmikai kétszólamúság – osztinató, ritmuskánon		
Javasolt tevékenységek:		
Kulcsfogalmak/ fogalmak: Mérő; ritmus; szünet; ütem; ütemvonal; záróvonal; ismétlőjel, ütemmutató; ritmushangszer; rögtönzés; ötvonalas rendszer; vonal-vonalköz; pótvonal; kezdőhang - záróhang; gyors; lassú; osztinató, ritmuskánon		

Témakör: Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés		Óraszám: 6 óra	
Fejlesztési feladatok és ismeretek:	Tanulási eredmények:	Kapcsolódási pontok:	

- A hangerő, hangszín, hangmagasság változásainak megfigyelése és megnevezése a környező világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben; - Magas és mély hangok megfigyelése a tanult dalokban; - Hangszínek és ellentétes dinamikai szintek gyakorlása hangutánzással, felelgetős játékokkal; - Belső hallás fejlesztése dallambújtatással; - A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése; - Kánon éneklése, gyakorlása egyszerű formában; - Alkotói készség: Rövid dallamsorok rögtönzése pl. saját névre; - A testhangszerek (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), és a tanuló által készített hangkeltő eszközök hangszínének megfigyelése és azok improvizatív használata egy szó vagy érzelem kifejezésére; - A pentaton hangkészlet hangjainak ismerete kiegészülve az alsó „lá”-val; - A pentaton hangkészlet kézjeleinek ismerete és kézjelről történő éneklése; - kánon éneklésmódjának elsajátítása.	- megismeri, énekli és alkalmazza a pentaton hangkészlet hangjait; - a dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekli, kézjelekkel mutatja; - a fenti hangkészletben különböző gyakorlati formákban használja, belső hallása fejlődik; - megtapasztalja a relatív szolmizáció lényegét; - a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor tudja változtatni hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően; - különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket hallás után megfigyel és reprodukál.	

Javasolt tevékenységek:

Kulcsfogalmak/ fogalmak: halk, hangos, hangmagasság, hangszín, hangerő, dallam, dallamsor, kánon

**Témakör: Zenei ismeretek/
Zenei írás, olvasás**

Óraszám: 7 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- A hallás után tanult dalok kottából való azonosításának előkészítése különböző eszközökkel (pl. a dallamvonal lerajzolásával, mozgással stb.);
- A hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon;
- A kottakép alapvető funkcionális elemeinek felismerése: ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal – vonalköz, pótvonat, ütemvonal, kezdőhang-záróhang stb.;
- A figyelem, az összpontosítás fejlesztése egyszerű zenei írás – olvasási feladatok segítségével;
- A finommotorikus mozgások gyakorlása egyszerű zenei írás feladatok segítségével;
- Negyed, nyolcadpár, fél értékű kotta, a negyed és fél értékű szünet grafikai képe és írása
- Ütemvonal és záróvonal grafikai képe és írása;
- A lá - szó - mi - ré-dó- alsó lá szolmizációs hangok leírása fokozatos bevezetéssel, különböző

Tanulási eredmények:

- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel;
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal;
- képes egyszerű kottában tájékozódni;
- megtapasztalja a relatív szolmizáció jellemzőit, illetve előnyeit.

Kapcsolódási pontok:

hangmagasságokban.		
Javasolt tevékenységek:		
Kulcsfogalmak/ fogalmak: Hangjegy		

3–4. évfolyam

A harmadik és negyedik évfolyamokon fő feladat az előzőekben megszerzett ismeretek és készségek továbbfejlesztése, mélyítése elsősorban élményszerű és játékos módon.

A tanulók e nevelési – oktatási szakasz végére a dalokat tisztán, stílusosan, magabiztosan, örömmel énekelik.

A tanulók az énekelt dalok meghatározott zenei elemeit megfigyelik, tanári rávezetéssel tudatosítják, felismerik kottaképről, és tanári segítséggel reprodukálják. A zenei elemeket, a ritmikait, dallamait, és hallási készségeket improvizációs és kreatív játékos feladatokkal gyakorolják (ritmusvaráció, osztinató). A különböző karaktereket a tanult dalokban, zeneművekben megfigyelik, majd testhangszerekkel (pl. taps, csettintés, combbütögetés, dobantás) és saját készítésű hangzó eszközökkel reprodukálják.

A tanulók a hangszerekkel lehetőség szerint többféle formában is találkoznak, elsősorban a hallgatott

zenékben figyelik meg, de előben is találkoznak velük zenei előadásokon, koncerteken. A maguk által készített hangkeltő eszközöket pedig improvizációs, játékos feladatokban használják.

A tantárgyi fejlesztés eredményeképpen magasabb szintre jut előadói, zenei befogadói és alkotói készségük.

A zenehallgatáskor átélt élményeiket szóval, rajzzal, tánccal és szabad mozgás improvizációval fejezik ki. A hallgatott zenékben felismerik a tanult zenei elemeket, karaktereket.

Megvalósítandó cél továbbá, hogy a tanár változatos motivációs technikákkal segítséget nyújtson a tanulónak abban, hogy a zeneműveken keresztül rátaláljon önmagára.

A 3–4. évfolyamon az ének-zene tantárgy alapóraszám: 136 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Zeneművek/Énekes anyag	70
Zeneművek/Zenehallgatás	27
Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	13
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	13
Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	13
Összes óraszám:	136

Ének-zene 3. osztály		
Témakör: Zeneművek/Énekes anyag		Óraszám: 35 óra
Fejlesztési feladatok és ismeretek:	Tanulási eredmények:	Kapcsolódási pontok:
– Magyar népdalok hallás utáni megtanulása;	– emlékezetből énekel legalább 40 magyar	

- A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával, mint egyenes testtartás, helyes légzés és artikuláció; - A tanult magyar népdalok meghallgatása tanári előadásban, táncchízi zenében és feldolgozott formában, melyek példája nyomán törekszik az autentikus előadásra; - Az interpretáció élménnyé mélyítése a dalokhoz kapcsolódó játékok, táncok, dramatizált előadások és élő hangszerkísérek segítségével; - Az éneklés hangterjedelmének bővítése az oktávon túlra; - Előadói készség: az éneklés örömeinek megtalálása előadóként; a tevékenységközpontúság elősegítése; - Befogadói készség: új dalok megismerésével felfedezni a dalok megismerésének örömeit; új dalok tanulásakor felfedezni a dalok megismerésének örömeit; a képzelet használatának szorgalmazása a zeneművek befogadása közben; - Alkotói készség: aktív részvétel szorgalmazása az alkotói folyamatokban; a megélt élmények feldolgozásának segítése ; - Legalább 40 gyermekjátékdal, népdal megismerése – ezt írtuk közös megegyezéssel; - A dalokhoz kapcsolódó játékok, a jeles napokhoz kapcsolódó hagyományok megismerése; - A dalokban előforduló népi kifejezések értelmezése;	- népdalt; - emlékezetből éneklő a Himnuszt; - ismer a tanult magyar népdalokhoz tartozó népszokásokat; - előadói készsége tovább fejlődik; - aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein; - a gyermek a dalokban megtalálja önmagát, s így azonosulni tud velük; - érzékeli a lineáris és a vertikális történeteket a zenében.	

– A dalok témájához, karakteréhez igazodó tempók, éneklési módok megismerése. Evangélikus egyházi ének tartalombővítése (a törvényben előírt heti két óra tíz százaléka) – A koráléneklési készség folyamatos fejlesztése, a szép és kifejező éneklés formálása. – Az evangélikus énekkincs használatának bővítése. – Az adott ének karakterének, mondanivalójának megfelelő éneklés képességének kialakítása. – A korálok metrumára, ritmikájára és dallamára vonatkozó megfigyelések megfogalmazása. – Az evangélikus énekekkel kapcsolatos legfontosabb fogalmak, nevek, jelenségek megismertetése.	Az alábbi Evangélikus Énekeskönyvi énekek készségszintű ismerete 42 Áldunk téged, Istenünk* 102 Jókor reggel Jézus megáll 254 Erős vár a mi Istenünk* 156 Jöjj, Isten népe, áldjuk őt 43 A menny Urának tisztelet 216 Dicsőség néked, Istenünk*	
Javasolt tevékenységek: <i>Életképek</i> Anyám, édesanyám; Elmentem a piacra; Ettem szőlőt; Én elmentem; Gólya, gólya, gilice, Hej, Jancsika; Itt ül egy kis kosárba; Kis kertemben uborka; Szántottam gyöpöt; Úgy tetszik, hogy; Volt		

nekem egy kecském

Párosítók--- >Leányok, legények

Cickom, cickom; Csipkefa bimbója; Két szál pünkösdrózsa ; Kis kece lányom

Táncnóták- →Táncos dalok

Erdőjáróznak a lányok; Három éjjel; Ég a gyertya, ha meggyújtják

Tréfás dalok

A faragószék nótája; Egy kis kertet keríték – D150; Fáj a kutyámnak a lába; Fut a kicsi kordé; Három szabó legények; Megfogtam egy szúnyogot; Összegyűltek, összegyűltek az újfalvi lányok; S a te fejed akkora; Szélről legeljtek; Télen nagyon hideg van; Ugyan édes komámasszony

„Mesés” dalok

Elszaladt a kemence; Zöld erdőben a tücsök; Virágéknál ég a világ

Dalok alkalmakra, keresztény ünnepekre, jeles napokra

Erkel Ferenc – Himnusz; Kodály Zoltán-Gazdag Erzs: Ezüst szánkót hajt a dér; Betlehem kis falucskába; Csordapásztorok; Adjon az Úristen; Gábor Áron rézagyúja; Kodály Zoltán– Weöres Sándor: Buba éneke; Már megjöttünk ez helyre (Népdal – Károlyi Amy); Elhozta az Isten

Kulcsfogalmak/ fogalmak: tempo giusto, magyar népszokások, jeles napok, táncház

Ünnepkörök: advent, karácsony, böjt, húsvét, pünkösd, reformáció ünnepe, az egyházi esztendő vége

A karácsonyi evangélium – Krisztus születése

A passió – Krisztus szenvedéstörténete

A húsvéti történet – Krisztus feltámadása

A pünkösdi történet – a Szentlélek eljövetele

Az istentisztelet fő részei: előkészület (gyónás), bevezetés, igei rész, szentségi rész, lezárás

Gyülekezeti ének (korál)

Zsoltár – énekeskönyv a Bibliában

Orgona

Reformáció

Luther Márton

**Témakör: Zeneművek/
Zenehallgatás**

Óraszám: 14 óra

**Fejlesztési feladatok
és ismeretek:**

- A hangszerek hangszínének megfigyeltetése a tanult zenei anyagban;
- Különböző stílusú, korú és műfajú zenék hallgatása a gyermekvilág és mesék témájában;
- Az egyes szereplők zenei ábrázolásának megfigyelése a cselekményes zenében;
- Hangutánzások, hangszínek, ellentétek megfigyelése a hallgatott zenékben;
- A zene keltette érzések kifejezése szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval;
- Zenei befogadói készség: a hallgatott zenék folyamatainak követése: hasonlóságok, különbözőségek, variációk megfigyelése a tanuló képzeletének aktív részvétele a zeneművek befogadásában; egy-egy zenemű befogadásának segítése motivációs zenei játékokkal; a zenei befogadás mikéntjének megtapasztalása a zenei aktivitáson keresztül;
- Zenei befogadói készség fejlődése;
- Alkotói készség: aktív részvétel az alkotói folyamatokban; a megélt élmények feldolgozása; a zeneművek eljátszása dramatizált előadással;
- A gyermekkar, vegyeskar, szólóhangszer és a zenekar

**Tanulási
eredmények:**

- meg tudja különböztetni a népdalfeldolgozásokat az egyéb szimfonikus művektől;
- megkülönbözteti a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól;
- képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik;
- képes az érzelmi azonosulásra;
- egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni;
- kialakul a többirányú figyelem készsége, a lineáris és a vertikális történések érzékelése.

**Kapcsolódási
pontok:**

hangzásának azonosítása; - A zeneművekhez tartozó mesék, zenei programok megismerése; - A zenei kifejezés művészi megvalósítása változatainak megismerése; - Ismeretek szerzése hiteles előadóktól a dalok stílusos előadásához.		

Javasolt tevékenységek:

Kodály Zoltán: Bicinia Hungarica – Volt nekem egy kecském; Túrót eszik a cigány – gyermekkar, részlet (Csipkefa bimbója), Pünkösdlő – gyermekkar, részlet (Elhozta az Isten); Háry János – A császári udvar bevonulása; Napóleon csatája; Sej, Nagyabonyban; Székely fonó: Kitrákotty mese

Bartók Béla: Gyermekeknek I./5. Játék (Cickom, cickom); I./17. Körtánc (Kis kece lányom); II./ 29. Ötfokú dallam (Anyám, édesanyám) Bartók Béla: Mikrokozmosz – II./95. A kertemben uborka; 44 hegedűduó – II. füzet- Szúnyogtánc (Mefogtam egy szúnyogot); III. füzet Párosító (Ugyan édes komámasszony)

Bárdos Lajos: Kicsinyek kórusa – Itt ül egy kis kosárba’; Ugyan, édes komámasszony; Elszaladt a kemence; Egy boszorka van, Szegény Bodri! - gyermekkar (Fáj a kutyámnak a lába)

Josquin: A tücsök

Leopold Mozart: Gyermekszimfónia - részlet

Decsényi János: Kati dalai – Virágéknál ég a világ

Csajkovszkij: Diótörő- Kínai tánc, Orosz tánc

Johann Strauss: Tik-Tak polka

Ránki György: Pomádé király új ruhája I. szvit III. tétel; „*Munkában a szemfényvesztők, készül a csodaruha*”

Leonard Bernstein: Divertimento – pulyka tánc

Szokolay Sándor: Hüvelyk Matyi

Decsényi János: Kati dalai – Virágéknál ég a világ – ide tenném, időrend

Betlehemes / Csordapásztorok

Kulcsfogalmak/ fogalmak: Himnusz; visszatérés a zenében, vagy ABA forma; duett; szólóének (dal)

Témakör: Zenei ismeretek
/Ritmikai fejlesztés

Óraszám: 6 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- Egyenletes lüktetés hangoztatása éneklés közben;
- Ütemhangsúlyok mozgással történő érzékeltetése;
- Ritmikai többszólamúság alkalmazása ritmuskánonokkal;
- Összetett ritmusok gyakorlása páros és páratlan metrumú ütemekben mozgással, testhangszerrel (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobantás), a tanuló által készített hangkeltő eszközökkel, és ritmusnevekkel csoportosan és párban:

- a zenei hangsúly érzékeltetésével,
- mondókák, gyermekversek ritmusának hangoztatásával,
- felelgetős ritmusjátékokkal,
- ritmusvariációval,
- osztinatóval,
- befejezés rögtönzésével egyszerű ritmussorokhoz

- Alkotói készség: Egyszerű ritmushangszerek (pl. dobok, húrok, csörgők stb.) és hangkeltő

Tanulási eredmények:

- ismeri a 4/4-es ütemet, valamint az egész értékű kottát és az egyedül álló nyolcadot azok szüneteivel;
- ismeri a 3/4-es ütemet, valamint a pontozott fél értékű kottát;
- megkülönbözteti a páros és páratlan lüktetést;
- felismeri és hangoztatja az összetett ritmusokat: szinkópa, nyújtott és éles ritmus;
- ritmizálva szólaltat meg mondókákat, gyermekverseket;
- egyszerű ritmussorokat rögtönöz.

Kapcsolódási pontok:

eszközök készítése; Játékkal oldott zenei tevékenységek alkalmazása; Rögtönzés dallammal, ritmussal; Ritmussorok alkotása változatos hangszíneket használva, testhangok és különböző hangkeltő eszközök, és ritmushangszerek segítségével; - szinkópa, nyújtott és éles ritmus; - egyedül álló nyolcad és szünete; - egész értékű és pontozott fél értékű kotta és szünete; - $\frac{3}{4}$ és $\frac{4}{4}$ –es ütemfajta.		
Javasolt tevékenységek:		
Kulcsfogalmak/ fogalmak: Szinkópa; zenei hangsúly; nyújtott és éles ritmus; páratlan lüktetés		

Témakör: Zenei ismeretek/ Hallásfejlesztés		Óraszám: 7 óra	
Fejlesztési feladatok és ismeretek: - A tudatosított zenei elemek	Tanulási eredmények: - megismeri, énekli és	Kapcsolódási pontok:	

gyakorlása minél több kontextusban; - Belső hallás fejlesztése dallambújítással; - A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése; - Kánonok éneklése, gyakorlása; - A dallam és szöveghangsúly összefüggéseinek megfigyelése; - Alkotói készség: különböző karakterű dallamválasz rögtönzése egyszerű dallamsorokhoz; testhangszerek (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), és a tanuló által készített hangkeltő eszközök hangszínének megfigyelése és azok improvizatív használata, eltérő karakterek kifejezésére; - A pentaton hangkészlet kiegészül az alsó szó és a felső dó hanggal; - fá és ti hangok - hétfokú hangsor; - A fá és ti hangok kézjeleinek ismerete és kézjelről történő éneklése; - Különböző karakterű hangszínek, dinamikai szintek megfigyelése és azonosítása a tanult dalokban, zeneművekben; - A violinkulcs.	alkalmazza a felső dó , alsó lá és alsó szó hangokat; - megfigyel és hallás után reprodukál különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket; - a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően tudja változtatni.	

Javasolt tevékenységek:		
Kulcsfogalmak/ fogalmak: Forte; piano; halkítás-erősítés; dallam- és szöveghangsúly; pentaton hangsor; hétfokú hangsor; violinkulcs		

Témakör: Zenei ismeretek/ Zenei írás-olvasás		Óraszám: 6 óra
Fejlesztési feladatok és ismeretek:	Tanulási eredmények:	Kapcsolódási pontok:
- A hallás után tanult dalok kottából való azonosítása különböző eszközökkel (pl. a dallamvonal lerajzolásával, mozgással stb.); - A hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon; - A tanult új ritmikai elemek megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon; - A tanult dallamhangok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon; - Egyszerű, rövid írás – olvasási feladatok a tanult új ritmikai elemek és dallamhangok alkalmazásával; - A figyelem, az összpontosítás fejlesztése a fenti feladatok segítségével; - A finommotorikus mozgások fejlesztése az egyszerű, rövid írás	- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel; - tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal; - elmélyültebb lesz alapvető tájékozottsága a kottában; - megtapasztalja a relatív szolmizáció lényegét; - a hallás után tanult dalokat képes a kottakép alapján azonosítani és a kottában követni; - a kottában felismeri a tanult új ritmusképleteket és dallamhangokat; - pentaton és hétfokú dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekel, kézjelekkel mutatja; - helyesen használja a szolmizációs hangokat és neveket különböző intonációs és hangképző gyakorlatoknál, hallásfejlesztésnél	

feladatok segítségével; - A leírt kottakép visszaéneklése a zenei olvasás fejlesztésére; - Rövid dallamok éneklése a tanult hangok alkalmazásával, a zenei olvasás fejlesztésére; - Felismerő kottaolvasás segítése a tanult dalok szolmizált, kézjelezett éneklése után; - A mozgó dó hang szerepének megfigyelése az írás és az olvasás során; - Violinkulcs írása; - Szinkópa, nyújtott és éles ritmus grafikai képe és írása; - Egyedül álló nyolcad és szünete grafikai képe és írása; - Egész értékű és pontozott fél értékű kotta és szünetének grafikai képe és írása; - A $\frac{3}{4}$ és $\frac{4}{4}$ -es ütemfajta grafikai képe és írása; - Dó' – lá – szó – mi – ré – dó – lá, - szó, hangok a kottában; - A hétfokú hangsor relációi, kézjelük és elhelyezkedésük a vonalrendszerben.		

Javasolt tevékenységek:

Kulcsfogalmak/ fogalmak: A korábbiak elmélyítése

Ének-zene 4. osztály

Témakör: Zeneművek/Énekes anyag

Óraszám: 35 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- Magyar népdalok hallás utáni megtanulása;
- A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával, mint egyenes testtartás, helyes légzés és artikuláció;
- A tanult magyar népdalok meghallgatása tanári előadásban, táncmuzsika zenében és feldolgozott formában, melyek példája nyomán törekszik az autentikus előadásra;
- Az interpretáció élménnyé mélyítése a dalokhoz kapcsolódó játékok, táncok, dramatizált előadások és élő hangszerkísérek segítségével;
- Az éneklés hangterjedelmének bővítése az oktávon túlra;
- Előadási készség: az éneklés örömeinek megtalálása előadóként; a tevékenységközpontúság elősegítése;
- Befogadási készség: új dalok megismerésével felfedezni a dalok megismerésének örömeit; új dalok tanulásakor felfedezni a dalok megismerésének örömeit; a képzelet használatának szorgalmazása a zeneművek befogadása

Tanulási eredmények:

- emlékezetből énekel legalább 40 magyar népdalt;
- emlékezetből éneklő a Himnuszt;
- ismer a tanult magyar népdalokhoz tartozó népszokásokat;
- előadási készsége tovább fejlődik;
- aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein;
- a gyermek a dalokban megtalálja önmagát, s így azonosulni tud velük;
- érzékeli a lineáris és a vertikális történéseket a zenében.

Kapcsolódási pontok:

közben; - Alkotói készség: aktív részvétel szorgalmazása az alkotói folyamatokban; a megélt élmények feldolgozásának segítése ; - Legalább 40 gyermekjátékdal, népdal megismerése – ezt írtuk közös megegyezéssel; - A dalokhoz kapcsolódó játékok, a jeles napokhoz kapcsolódó hagyományok megismerése; - A dalokban előforduló népi kifejezések értelmezése; - A dalok témájához, karakteréhez igazodó tempók, éneklési módok megismerése. Evangélikus egyházi ének tartalombővítése (a törvényben előírt heti két óra tíz százaléka) - A koráléneklési készség folyamatos fejlesztése, a szép és kifejező éneklés formálása. - Az evangélikus énekkincs használatának bővítése. - Az adott ének karakterének, mondanivalójának megfelelő éneklés képességének kialakítása. - A korálok metrumára, ritmikájára és dallamára vonatkozó megfigyelések megfogalmazása. - Az evangélikus énekekkel kapcsolatos legfontosabb fogalmak, nevek, jelenségek megismertetése.	Az alábbi Evangélikus Énekeskönyvi énekek készségi szintű ismerete 443 Vezess, Jézusunk* 132 Elküldötte az Úr* 327 Átölelt Isten nagy kegyelme 191 Jézus, világ Megváltója	

	244 Isten élő Lelke, jöjj, áldva szállj reám	

Javasolt tevékenységek:

Életképek

A juhásznak; Badacsonyi szőlőhegyen; Béres legény; Bogojai legények; Ábécédé; Falu végén; Gyéren vettem kenderkémet; Kelj fel juhász; Kihajtottam; Molnárlegény voltam én, PásztoreMBER vígan él; Sárga csikó, Szánt a babám

Párosítók- → Leányok, legények

Azt hallottam; Csillag Boris; Elvesztettem páromat; Hej, Vargáné; Jaj, de szépen esik az eső; Kocsi, szekér; Komáromi kisleány; Széles a Duna; Szép szatmári lányok; Új a csizmám; Zörög a kocsi

Állatos dalok

A macskának négy a lába, Az árgyélus kismadár, Debrecenbe kéne menni; Egy nagyorrú bolha; Házasodik a tücsök; Kis kacsa fürdik

Dalok alkalmakra, keresztény ünnepekre, jeles napokra

Erkel Ferenc: Himnusz; Luca, Luca; Karácsonyi pászortánc; Mennyből az angyal; Üdvözlégy, kis Jézuska; Farsang három napjába; Ez ki háza, ki háza?, Huszárgyerek, huszárgyerek; Most szép lenni katonának; A pünkösdsnek jeles napján

Kulcsfogalmak/ fogalmak: tempo giusto, magyar népszokások, jeles napok, táncház

Ünnepkörök: advent, karácsony, böjt, húsvét, pünkösds, reformáció ünnepe, az egyházi esztendő vége

A karácsonyi evangélium – Krisztus születése

A passió – Krisztus szenvedéstörténete

A húsvéti történet – Krisztus feltámadása

A pünkösdi történet – a Szentlélek eljövetele

Az istentisztelet fő részei: előkészület (gyónás), bevezetés, igei rész, szentségi rész, lezárás

Gyülekezeti ének (korál)

Zsoltár – énekeskönyv a Bibliában

Orgona

Reformáció

Luther Márton

**Témakör: Zeneművek/
Zenehallgatás**

Óraszám: 13 óra

**Fejlesztési feladatok
és ismeretek:**

- A hangszerek hangszínének megfigyeltetése a tanult zenei anyagban;
- Különböző stílusú, korú és műfajú zenék hallgatása a gyermekvilág és mesék témájában;
- Az egyes szereplők zenei ábrázolásának megfigyelése a cselekményes zenében;
- Hangutánzások, hangszínek, ellentétek megfigyelése a hallgatott zenékben;
- A zene keltette érzések kifejezése szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval;
- Zenei befogadói készség: a hallgatott zenék folyamatainak követése: hasonlóságok, különbözőségek, variációk megfigyelése a tanuló képzeletének aktív részvétele a zeneművek befogadásában; egy-egy zenemű befogadásának segítése motivációs zenei játékokkal; a zenei befogadás mikéntjének megtapasztalása a zenei aktivitáson keresztül;
- Zenei befogadói készség fejlődése;
- Alkotói készség: aktív részvétel az alkotói folyamatokban; a megélt élmények feldolgozása; a zeneművek eljátszása dramatizált előadással;
- A gyermekkar, vegyeskar, szólóhangszer és a zenekar

**Tanulási
eredmények:**

- meg tudja különböztetni a népdalfeldolgozásokat az egyéb szimfonikus művektől;
- megkülönbözteti a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól;
- képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik;
- képes az érzelmi azonosulásra;
- egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni;
- kialakul a többirányú figyelem készsége, a lineáris és a vertikális történések érzékelése.

**Kapcsolódási
pontok:**

hangzásának azonosítása; - A zeneművekhez tartozó mesék, zenei programok megismerése; - A zenei kifejezés művészi megvalósítása változatainak megismerése; - Ismeretek szerzése hiteles előadótól a dalok stílusos előadásához.		

Javasolt tevékenységek:

Erkel Ferenc: Himnusz

Népzenei felvételek eredeti előadásban (Magyar népzene sorozat)

Kodály Zoltán: Hány János – részletek – Ábécédé, A juhász – gyermekkar; Villó – gyermekkar, részlet (Ez ki háza); Pünkösdlő – gyermekkar, részlet (A pünkösznek)

Bartók Béla: Gyermekeknek I./11. Elvesztettem páromat; II./ 22. Debrecenbe kéne menni; II./ 37. Kanásznóta (Házasodik a tücsök)

Bartók Béla: Mikrokozmosz - Dallam ködgomolyban

Bárdos Lajos: Kocsi, szekér - vegyeskar

Clément Janequin: A madarak éneke

W.A. Mozart: Gyermekjáték – dal

W.A. Mozart: Esz-dúr zongoraverseny K. 271 "Jeunehomme" III. tétel - részlet

Csajkovszkij: Diótörő – Csokoládé tündér tánca

Muszorgszkij: Egy kiállítás képei - Baba Yaga kunyhója

Bizet: Carmen – gyermekkar (Mi is jöttünk felvonulni)

Rossini: Macska – duett

Prokofjev: Péter és a farkas - részletek

Debussy: Gyermekek kuckója - Néger baba tánca

Betlehemes / Üdvözlégy, kis Jézuska

Kulcsfogalmak/ fogalmak: Himnusz; visszatérés a zenében, vagy ABA forma; duett; szólóének (dal)

Témakör: Zenei ismeretek
/Ritmikai fejlesztés

Óraszám: 7 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- Egyenletes lüktetés hangoztatása éneklés közben;
- Ütemhangsúlyok mozgással történő érzékeltetése;
- Ritmikai többszólamúság alkalmazása ritmuskánonokkal;
- Összetett ritmusok gyakorlása páros és páratlan metrumú ütemekben mozgással, testhangszerrel (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobantás), a tanuló által készített hangkeltő eszközökkel, és ritmusnevekkel csoportosan és párban:

- a zenei hangsúly érzékeltetésével,
- mondókák, gyermekversek ritmusának hangoztatásával,
- felelgetős ritmusjátékokkal,
- ritmusvariációval,
- osztinatóval,
- befejezés rögtönzésével egyszerű ritmussorokhoz

- Alkotói készség: Egyszerű ritmushangszerek (pl. dobok, húrok, csörgők stb.) és hangkeltő

Tanulási eredmények:

- ismeri a 4/4-es ütemet, valamint az egész értékű kottát és az egyedül álló nyolcadot azok szüneteivel;
- ismeri a 3/4-es ütemet, valamint a pontozott fél értékű kottát;
- megkülönbözteti a páros és páratlan lüktetést;
- felismeri és hangoztatja az összetett ritmusokat: szinkópa, nyújtott és éles ritmus;
- ritmizálva szólaltat meg mondókákat, gyermekverseket;
- egyszerű ritmussorokat rögtönöz.

Kapcsolódási pontok:

eszközök készítése; Játékkal oldott zenei tevékenységek alkalmazása; Rögtönzés dallammal, ritmussal; Ritmussorok alkotása változatos hangszíneket használva, testhangok és különböző hangkeltő eszközök, és ritmushangszerek segítségével; - szinkópa, nyújtott és éles ritmus; - egyedül álló nyolcad és szünete; - egész értékű és pontozott fél értékű kotta és szünete; - $\frac{3}{4}$ és $\frac{4}{4}$ –es ütemfajta.		
Javasolt tevékenységek:		
Kulcsfogalmak/ fogalmak: Szinkópa; zenei hangsúly; nyújtott és éles ritmus; páratlan lüktetés		

Témakör: Zenei ismeretek/ Hallásfejlesztés		Óraszám: 6 óra	
Fejlesztési feladatok és ismeretek: - A tudatosított zenei elemek	Tanulási eredmények: - megismeri, énekli és	Kapcsolódási pontok:	

gyakorlása minél több kontextusban; - Belső hallás fejlesztése dallambújítással; - A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése; - Kánonok éneklése, gyakorlása; - A dallam és szöveghangsúly összefüggéseinek megfigyelése; - Alkotói készség: különböző karakterű dallamválasz rögtönzése egyszerű dallamsorokhoz; testhangszerek (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), és a tanuló által készített hangkeltő eszközök hangszínének megfigyelése és azok improvizatív használata, eltérő karakterek kifejezésére; - A pentaton hangkészlet kiegészül az alsó szó és a felső dó hanggal; - fá és ti hangok - hétfokú hangsor; - A fá és ti hangok kézjeleinek ismerete és kézjelről történő éneklése; - Különböző karakterű hangszínek, dinamikai szintek megfigyelése és azonosítása a tanult dalokban, zeneművekben; - A violinkulcs.	alkalmazza a felső dó , alsó lá és alsó szó hangokat; - megfigyel és hallás után reprodukál különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket; - a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően tudja változtatni.	

Javasolt tevékenységek:		
Kulcsfogalmak/ fogalmak: Forte; piano; halkítás-erősítés; dallam- és szöveghangsúly; pentaton hangsor; hétfokú hangsor; violinkulcs		

Témakör: Zenei ismeretek/ Zenei írás-olvasás		Óraszám: 7 óra
Fejlesztési feladatok és ismeretek:	Tanulási eredmények:	Kapcsolódási pontok:
- A hallás után tanult dalok kottából való azonosítása különböző eszközökkel (pl. a dallamvonal lerajzolásával, mozgással stb.); - A hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon; - A tanult új ritmikai elemek megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon; - A tanult dallamhangok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon; - Egyszerű, rövid írás – olvasási feladatok a tanult új ritmikai elemek és dallamhangok alkalmazásával; - A figyelem, az összpontosítás fejlesztése a fenti feladatok segítségével; - A finommotorikus mozgások fejlesztése az egyszerű, rövid írás	- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel; - tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal; - elmélyültebb lesz alapvető tájékozottsága a kottában; - megtapasztalja a relatív szolmizáció lényegét; - a hallás után tanult dalokat képes a kottakép alapján azonosítani és a kottában követni; - a kottában felismeri a tanult új ritmusképleteket és dallamhangokat; - pentaton és hétfokú dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekel, kézjelekkel mutatja; - helyesen használja a szolmizációs hangokat és neveket különböző intonációs és hangképző gyakorlatoknál, hallásfejlesztésnél	

feladatok segítségével; - A leírt kottakép visszaéneklése a zenei olvasás fejlesztésére; - Rövid dallamok éneklése a tanult hangok alkalmazásával, a zenei olvasás fejlesztésére; - Felismerő kottaolvasás segítése a tanult dalok szolmizált, kézjelezett éneklése után; - A mozgó dó hang szerepének megfigyelése az írás és az olvasás során; - Violinkulcs írása; - Szinkópa, nyújtott és éles ritmus grafikai képe és írása; - Egyedül álló nyolcad és szünete grafikai képe és írása; - Egész értékű és pontozott fél értékű kotta és szünetének grafikai képe és írása; - A $\frac{3}{4}$ és $\frac{4}{4}$ -es ütemfajta grafikai képe és írása; - Dó' – lá – szó – mi – ré – dó – lá, - szó, hangok a kottában; - A hétfokú hangsor relációi, kézjelük és elhelyezkedésük a vonalrendszerben.		

Javasolt tevékenységek:

Kulcsfogalmak/ fogalmak: A korábbiak elmélyítése